

9.6.2017

Valtiovarainministeriön kannanotto vuoden 2016 tilinpäätöksestä**VÄESTÖREKISTERIKESKUS****1 Yhteenveto vuodelle 2016 asetettujen tavoitteiden toteutumisesta***Toiminnalliset tavoitteet / yhteiskunnallinen vaikuttavuus*

Väestörekisterikeskus saavutti sille asetetut toiminnalliset ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet.

Arvio tavoitteiden saavuttamisesta on 4.

Toiminnallinen tehokkuus

Väestörekisterikeskus saavutti joitakin yksittäisiä suoriteryhmäkohtaisia poikkeuksia lukuun ottamatta sille asetetut toiminnallisen tehokkuuden tavoitteet. Julkisoikeudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuustoteuma 96 % jäi hieman alle 100 %:n, mutta toteutui kuitenkin lähes asetetun tavoitteen mukaisena.

Arvio tavoitteiden saavuttamisesta on 4.

Tuotokset ja laadunhallinta

Väestörekisterikeskus saavutti pääosin tietojen oikeellisuudelle ja järjestelmien käytettävyydelle asetetut tavoitteet. Sen sijaan VRK:n palvelutuotannossa luovutettujen yksiköiden määriä koskevat tavoitteet saavutettiin vain osittain. Toisaalta niiden suoritteiden osalta, joissa tavoitteesta jäätin, määrät kasvoivat pääosin edellisvuoteen verrattuna. Myös palveluväylän käytettävyydelle ja siihen liitetyille tietovarannoille asetetut tavoitteet saavutettiin vain osittain. Kansalliseen palveluarkkitehtuuriohjelmaan liittyvien hankkeiden toteutus eteni kuitenkin suunnitellusti ja pääosin palveluiden julkaisuaikataulut pitivät.

Arvio tavoitteiden saavuttamisesta on 3.

Henkilöstövoimavarojen hallinta

Virasto saavutti pääosin henkilöstövoimavarojen hallinnalle asetetut tavoitteet. Työtyytyväisyysindeksin toteuma pysyi suurin piirtein edellisvuoden tasolla. Johtajuusindeksin toteuma sen sijaan aleni selvästi, eikä tavoitetta saavutettu. Sairauspoissaolojen määrä jatkoi edellisvuosien tavoin vähenemistä.

Arvio tavoitteiden saavuttamisesta on 4.

Kokonaisarvosana Väestörekisterikeskuksen onnistumisesta asteikolla 1-5¹ on 4.

2 Arvio tuloksellisuudesta ja sen kehityksestä ja asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Toiminnalliset tavoitteet / yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Kaikki Väestörekisterikeskuksen eri vaikuttavuustavoitteille vuodelle 2016 määritellyt toimenpiteet toteutuivat asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Järjestelmien käytettävyys oli tavoitteen mukaista korkeaa tasoa läpi vuoden erityisesti väestötietojärjestelmän kyselyissä (toteuma 99,95 %, tavoite 99,95 %). Varmennetietojärjestelmän käytettävyys jäi hieman tavoitteesta (toteutuma 99,00 %, tavoite 99,95 %) järjestelmä uudistuksista johtuneiden pienten käyttökatkosten sekä joidenkin vanhasta varmennepalveluympäristöstä johtuneiden häiriöiden takia.

Vuonna 2016 ei järjestetty vaaleja, mutta Väestörekisterikeskus ylläpiti vaalivalmiutta rekisteröimällä kuntien äänestysaluejaon muutokset väestötietojärjestelmään ja osallistamalla kevään 2017 kuntavaalien valmisteluun.

Käyttöönnotot toteutettiin suunnitelmien mukaisesti ja hankkeet sekä selvitykset etenivät niille asetettujen aikataulujen mukaisesti.

Väestötietojärjestelmän rakennus- ja huoneistotietojen ylläpidon uudistusten käyttöönotto kuntasektorilla on edennyt myös vuonna 2016 nopeasti. Uusien VTJ rakennustietojen ylläpitomenetelmien kattavuus saatiin nostettua vuoden 2016 aikana jo noin 97 %:in Suomen väestöstä (83 % vuonna 2015) ja noin 95 %:in kaikista rakennusluvista (76 % vuonna 2015).

Kansallisen palveluarkkitehtuurin osalta hankkeiden toteutus eteni tavoitteiden mukaisesti ja vuodelle 2016 asetetuissa julkaisu-aikatauluissa pysyttiin pieniä muutoksia lukuun ottamatta. Palveluiden käyttöönotot asiakasvirastoissa käynnistyivät ja vauhdittuivat erityisesti syksyllä 2016, kun laki hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin palveluista oli astunut voimaan kesällä 2016.

Toiminnallinen tehokkuus

Viraston toiminnan tulo- ja kustannuskehityksestä voidaan Väestörekisterikeskuksen toimintamenomomentin osalta todeta, että maksullisen toiminnan kustannukset kasvoivat aiempien vuosien tapaan hieman edellisvuodesta ja maksuttoman toiminnan kustannukset puolestaan laskivat, mutta eivät yhtä merkittävästi kuin edellisvuonna. Maksullisen toiminnan tuotot kasvoivat julkisissa ja liiketaloudellisissa tietopalvelusuoritteissa sekä julkisoikeudellisissa varmennetuotteissa, mutta laskivat liiketaloudellisissa varmennetuotteissa. Kokonaisuutena maksullisen toiminnan tuotot kasvoivat noin miljoonalla eurolla edellisvuoteen verrattuna. Asetetut euromääräiset tuottotavoitteet saavutettiin lukuun ottamatta julkisoikeudellisten varmennetuotteiden tuottoja (toteuma 6 985 000 euroa, tavoite 8 368 000 euroa). Julkisoikeudellisten varmennetuotteidenkin tuotot nousivat kuitenkin jonkin verran edellisvuoteen verrattuna. Asetusta euromääräisestä tulostavoitteesta jäätin myös tarkasteltaessa julkisoikeudellisia maksullisia suoritteita yhtenä kokonaisuutena (toteuma 8 139 000 euroa, tavoite 9 518 000 euroa).

¹ Arvosteluasteikko:

5 = tavoite ylitetty

4 = tavoite saavutettu

3 = toteutui osittain

2 = ei toteutunut

1 = ei aloitettu / tavoitteesta luovuttu harkinnan jälkeen

Tuottavuuden mittaamisessa Väestörekisterikeskus on ottanut käyttöön uudet mittarit, joilla mitataan koko VRK:n toimintamenomomentilta rahoitetun toiminnan tuottavuuden muutosta. Nollavuotena on vuosi 2015, johon suhteutettuna muutos mitataan. Uudessa tuottavuusmittarissa määrälliset tuotokset, eli luovutetut tietoyksiköt, on suhteutettu tuoteryhmittäin niiden aiheuttamiin kustannuksiin. Suorite saa tuotos/panos – indeksissä painoarvon, joka vastaa sen tuottamisesta koituvia kustannuksia.

Väestörekisterikeskus ylitti selvästi tuottavuudelle tulossopimuksessa asetetut tavoitteet (tavoite + 1 % muutos edelliseen vuoteen) sekä tarkasteltaessa virastoa kokonaisuutena (toteuma + 10,7 %) että VTJ-palveluja (toteuma + 10,1 %) ja varmennepalveluja (toteuma + 11,6 %) erikseen. Kokonaistuottavuuden kasvua selittää tilinpäätöksen mukaan eniten terveydenhuollon varmentamisen volyymin kasvu samalla, kun sen kustannukset ovat nousseet vain maltillisesti. Tietopalveluissa julkisoikeudelliset kyselypalvelut ja julkisoikeudelliset eräkäyttöiset tietoluovutukset, sekä liiketaloudelliset kyselypalvelut paranivat tuotos/panos – tarkastelussa, kun taas liiketaloudelliset poimintapalvelut heikkenivät tuotettujen kappaleiden ja niiden kustannusten suhteella mitattuna (tuotos/panos).

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että tulossopimuksessa tuottavuustavoitteet on asetettu kokonaistuottavuuden tuotos-panos – indekseinä ja prosenttimuutoksina edellisvuoteen verrattuna. Tilinpäätöksessä on esitetty ainoastaan prosenttimuutosten toteumat sekä lisäksi erikseen indeksit tuotosten ja panosten osalta, mikä vaikeuttaa tuotos/panos – indeksin tasolla asetettujen tavoitteiden saavuttamisen arviointia. Jatkossa tuottavuusmittareiden toteumat tulee ilmaista tilinpäätöksessä sellaisessa muodossa, että ne ovat selkeästi vertailtavissa suhteessa tulossopimuksessa asetettuihin tavoitteisiin.

Toiminnan taloudellisuus (kustannukset €/tietoyksikkö kpl) kehittyi positiivisesti varmennepalveluissa (- 12 %) ja pysyi VTJ-tietopalveluissa samana edellisvuoteen verrattuna. Varmennepalveluiden kokonaiskustannukset nousivat edellisvuodesta noin 500 000 euroa, mutta samaan aikaan myös myytyjen tietoyksiköiden määrä kasvoi. VTJ-tietopalveluissa sekä tietoyksiköiden määrä että niiden kokonaiskustannukset alenivat.

Viraston maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus oli kokonaisuutena hyvällä tasolla niin maksullisissa julkisoikeudellisissa palveluissa (toteuma 96 %) kuin maksullisissa liiketaloudellisissakin palveluissa (toteuma 240 %). Maksullisten julkisoikeudellisten palveluiden kustannusvastaavuus aleni yhdellä prosenttiyksiköllä ja maksullisten liiketaloudellisten palveluiden kustannusvastaavuus nousi 19 prosenttiyksiköllä edellisvuoteen verrattuna.

Suoriteryhmittäin kustannusvastaavuuksissa oli edelleen eroja, mutta ne ovat tasoittuneet jossain määrin edellisvuosiin verrattuna. Tietopalvelusuoritteissa edellisenä vuonna selvästi alikatteinen julkisten tietopalvelusuoritteiden kustannusvastaavuus nousi 106 %:iin (74 % vuonna 2015). Eniten julkisten tietopalvelusuoritteiden kustannusvastaavuuksista nousi (+ 47 prosenttiyksikköä) julkisten muiden eräkäyttöisten palvelujen kustannusvastaavuus (toteuma 112 %). Myös julkisten kyselypalveluiden kustannusvastaavuus nousi 9 prosenttiyksiköllä (toteuma 106 %), mihin on todennäköisesti vaikuttanut kyseisten suoritteiden maksujen korottaminen vuoden 2016 alussa.

Julkisen muutostietopalvelun kustannusvastaavuus laski 12 prosenttiyksiköllä 86 %:iin. Väestörekisterikeskuksen vuosien 2017 ja 2018 maksuasetusta valmisteltaessa syksyllä 2016 todettiin, että julkisen muutostietopalvelun kustannuksiin vaikuttaa vuonna 2016 väestötietojärjestelmän käyttöympäristön uudistaminen, jonka seurauksena palvelun ylläpitoon ja kehittämiseen varattuja resursseja joudutaan käyttämään projektin loppuunsaattamisen varmistamiseksi ja maksullisia asiakastoimituksia on jouduttu siirtämään projektin vuoksi seuraavalle vuodelle. Poikkeuksellisen vuoden 2016 jälkeen tilanteen ennustetaan palautuvan jälleen normaalille tasolle, eikä hintoja tästä syystä korotettu maksuasetusmuutoksen yhteydessä. Valtiovarainministeriö kehottaa julkisten tietopalvelusuoritteiden osalta Väestörekisterikeskusta seuraamaan tulevana vuosina kustannusvastaavuuden kehitystä

erityisesti julkisten muutostietopalvelujen osalta ja ryhtymään tarvittaessa tarvittaviin toimenpiteisiin kustannusvastaavuuden parantamiseksi.

Liiketaloudellisten tietopalvelusuoritteiden kustannusvastaavuus on erittäin korkealla tasolla (toteuma 301 %, tulot yht. 9 303 euroa) ja on noussut vuoden 2015 alenemisen (281 %) jälkeen jälleen lähes vuoden 2014 tasolle (309 %). Liiketaloudelliset palveluvarmenteet olivat edellisvuosien tapaan alikatteisia (toteuma 78 %) ja kustannusvastaavuus heikkeni vuoteen 2015 (89 %) verrattuna. Kyseisen suoriteryhmän tulot (168 000 euroa) ja toimitaan kohdistuneet kustannukset (217 000 euroa) ovat kuitenkin hyvin pieni osa viraston maksullisen toiminnan kokonaisuudesta. Kaikissa muissa suoriteryhmissä viraston liiketaloudellisin perustein hinnoiteltu maksullinen toiminta oli hyvin kannattavaa.

Varmennetuotteista julkisoikeudellisten varmennetuotteiden kustannusvastaavuudet olivat bio-varmenteita lukuun ottamatta tavoitteen mukaisia tai lähellä sitä. Kokonaisuutena julkisoikeudellisten varmennetuotteiden kustannusvastaavuus aleni ollen 95 %. Laskuun vaikuttanut bio-varmenteiden kustannusvastaavuuden aleneminen 15 prosenttiyksiköllä 82 %:in. Myös liiketaloudellisten varmennetuotteiden kustannusvastaavuus aleni hieman, mutta oli edelleen 106 %.

Kustannusvastaavuudeltaan vuonna 2016 alentuneiden bio-varmenteiden hintoja ei muutettu vuosien 2017 ja 2018 maksuasetusta valmisteltaessa. Sen sijaan tiettyjen erikseen laskutettavien terveydenhuollon varmenteiden maksuja laskettiin hieman. Kustannusvastaavuuden on arvioitu säilyvän maksujen laskusta huolimatta vuoden 2016 tavoin 100 prosentissa. Valtiovarainministeriö kehottaa seuraamaan varmennesuoritteiden osalta tulevana vuosina erityisesti bio-varmenteiden kustannusvastaavuuden kehitystä sekä terveydenhuollon varmenteiden maksuihin tehtyjen muutosten vaikutusta kyseisten suoritteiden kustannusvastaavuuteen ja ryhtymään tarvittaessa tarvittaviin toimenpiteisiin kustannusvastaavuuden parantamiseksi.

Kustannusvastaavuuksissa tapahtuneita muutoksia selittää osaltaan vuoden 2016 alussa voimaan tullut maksuasetuksen muutos, jossa varmenteiden maksuja alennettiin ja toisaalta mm. eräkäyttöisten palveluiden maksuja nostettiin 10 prosentilla kustannusvastaavuuden parantamiseksi. Julkisten tietopalvelusuoritteiden osalta alikatteisuuden korjaantumisen taustalla vaikuttaa myös kustannusten olennainen aleneminen.

Vaikka erällä yksittäisillä mittareilla tarkasteltuna tulokset heikkenivät edellisvuoteen nähden, saavutti virasto sille asetetut toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet kokonaisuutena arvioiden kuitenkin hyvin. Viraston toiminnan taloudellisuus ja tehokkuus sekä maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus ovat kokonaisuutena arvioiden hyvällä tasolla ja ovat myös kehittyneet pääosin oikeasuuntaisesti edellisvuoteen nähden.

Tuotokset ja laadunhallinta

Virasto saavutti pääosin sille suoritemäärissä ja julkishyödykkeissä asetetut tavoitteet. Muuttoilmoituksista tehtiin vuonna 2016 sähköisesti 72 % (tavoite 72 %), mikä on kolme prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisvuonna. Myös sähköisen identiteetin oikeellisuudelle asetettu sadan prosentin tavoite saavutettiin aiempien vuosien tavoin. Väestötietojärjestelmän kyselyiden (suorakäyttö) käytettävyys parani edellisvuodesta ja tavoite saavutettiin (toteuma ja tavoite 99,95 %). Varmennetietojärjestelmän käytettävyyden toteuma jäi jonkin verran tavoitteen alle (toteuma 99,90 %, tavoite 99,95 %). Tämä johtui tilinpäätöksen mukaan yksittäisistä käyttökatkoista ja häiriöistä, jotka johtuivat toisaalta toimintavuonna suoritetusta migraatiosta uuteen varmennepalveluympäristöön ja toisaalta varmennepalvelujärjestelmän iästä johtuvista häiriöistä.

Palvelutuotannossa luovutettujen yksiköiden tavoitteet ylitettiin lukuun ottamatta kansalaisvarmenteita, oleskelulupien Bio-varmenteita ja terveydenhuollon varmenteita, joissa tavoitteista jäätin jonkin verran. Kansalaisvarmenteiden ja terveydenhuollon varmenteiden mää-

rä kasvoi kuitenkin selvästi edellisvuoteen verrattuna. Bio-varmenteiden yhteenlaskettu (passit ja oleskeluluvat) määrä kasvoi selvästi edellisvuodesta.

Kansallisen palveluarkkitehtuuriohjelmaan liittyvistä tavoitteista saavutettiin ainoastaan palveluväylään liitetyille tietovarannoille asetettu tavoite (toteuma 35 kpl, tavoite 20 kpl). Palveluväylän käytettävyyden tavoitteesta jäätin hieman (toteuma 99,2 %, tavoite 99,95 %). Kunta-Kapan kautta tulevien palveluväyläliitosten osalta tavoiteltiin teknisen integraation toteutusta 15 liitoksen osalta. Tavoitteena oli varmistaa Väestörekisterikeskuksen kyvykkyys vastata kuntien tarpeeseen hyödyntää palveluväylää, ja tämä tavoite toteutui. Kunta-Kapalta oli vuonna 2016 olemassa vasta 3 aihiota ja integraatio oli toteutettu 8 kuntatoimijalle. Kansallisen palveluarkkitehtuuriohjelman hankkeiden toteutus eteni kuitenkin tilinpäätöksen mukaan vuonna 2016 hankesuunnitelmien mukaisesti ja vuodelle 2016 asetetut julkaisuakataulut pääsääntöisesti pitivät.

Kansalliseen palveluarkkitehtuuriin liittyvät mittarit ja tavoitearvot on määritelty uudelleen vuoden 2017 tulossopimuksessa. Sekä mittareita että niiden tavoitearvoja tulee arvioida aktiivisesti valtiovarainministeriön ja Väestörekisterikeskuksen välisessä tulohausprosessissa myös jatkossa.

Väestörekisterikeskuksen palvelukuvatutkimus on suunniteltu toteutettavaksi vain joka toinen vuosi, eikä tutkimusta toteutettu vuonna 2016. Väestörekisterikeskus ei toteuttanut vuonna 2016 myöskään asiakastytyväisyyskyselyä, vaan aloitti sen sijaan uutena kyselymuotona asiakaskokemuskyselyt. Asiakaskokemuskyselyn lopulliset tulokset eivät olleet vielä valmistuneet tilinpäätöksen valmistumiseen mennessä. Tilinpäätöksessä kuvattujen alustavien tulosten mukaan asiakaskokemukset näyttäisivät olevan pääosin hyvällä tasolla.

Valtiovarainministeriö pyysi vuoden 2015 tilinpäätöskannanoton yhteydessä, että Väestörekisterikeskus esittäisi jatkossa tilinpäätöksissä säännöllisesti toistettavien asiakastytyväisyys- ja palvelukuvatutkimusten vuosittaiset toteumat taulukon tai kuvaajan avulla, jotta kehitystä vuosien välillä olisi mahdollista havainnollistaa aiempaa paremmin. Ministeriö pyytää edelleen Väestörekisterikeskusta kiinnittämään huomiota tutkimustulosten raportointitapaan ja eri vuosien tulosten vertailtavuuteen tulevien vuosien tilinpäätöksiä laadittaessa.

Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen

Virasto pysyi sille asetetussa henkilötöyvuosikehyksessä (toteuma 118,5 htv, tavoite 125 htv), vaikka henkilötöyvuosimäärä nousikin hieman edellisvuoteen (116,6 htv) verrattuna. Tulossopimuksessa asetettu kansallisen palveluarkkitehtuuriohjelman toimeenpanon henkilötöyvuositavoite ylittyi hieman (toteuma 18,6 htv, tavoite 17 htv).

Virasto saavutti myös pääosin tulossopimuksessa henkilöstövoimavarojen hallinnalle ja kehittämiselle asetetut tavoitteet. Työtytyväisyysindeksi (VMBaro) 3,48 oli hieman edellisvuotta (3,50) alhaisempi, mutta pysyi kuitenkin edelleen hyvällä tasolla ja ylitti tavoitteeksi asetetun arvon 3,4. Sen sijaan johtajuusindeksi toteuma (3,29) aleni selvästi edelliseen vuoteen (3,46) verrattuna ja myös asetettu tavoite alittui (3,4). Tulokseen saattaa olla osittain vaikuttanut VMBaron indekseissä vuonna 2016 tapahtuneet muutokset.

Sairaspoissaolojen määrä kehittyi aiempien vuosien tavoin edelleen positiiviseen suuntaan, ja asetettu tavoite alittui (toteuma 8,3, tavoite 9).

Valtiovarainministeriö kehottaa Väestörekisterikeskusta kiinnittämään henkilöstövoimavarojen kehittämisessä vuonna 2017 erityisesti huomiota johtamisen kehittämiseen.

3 Tuloksellisuuden raportoinnin perusteiden asianmukaisuus ohjauksen ja tulosvastuun kannalta sekä ministeriön kanta kehittämistarpeista

Väestörekisterikeskuksen tilinpäätös ja toimintakertomus antavat valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan kattavan ja luotettavan kuvan viraston toiminnasta.

Vuoden 2014 tilinpäätöskannanotossa valtiovarainministeriö edellytti, että virasto tekee esityksen viraston maksuttoman toiminnan tuottavuuden mittaamiseen käytettävistä selkeistä ja mahdollisimman ison osan viranomaistoimintaa kattavista mittareista vuoden 2016 tulossopimuksen valmistelun yhteydessä. Uudet mittarit ja tavoitearvot on sisällytetty Väestörekisterikeskuksen vuoden 2016 tulossopimukseen ja tavoitteiden toteutumisesta on raportoitu tilinpäätöksessä. Valtiovarainministeriö kiinnittää raportoinnin osalta huomiota siihen, että tilinpäätöksessä on esitetty ainoastaan prosenttimuutosten toteumat ja niiden lisäksi erikseen indeksit tuotosten ja panosten osalta, kun taas tulossopimuksessa tavoitearvot on asetettu prosenttimuutosten lisäksi tuotos-panos – indekseinä. Tämä vaikeuttaa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen arviointia. Jatkossa tuottavuusmittareiden toteumat tulisi ilmaista tilinpäätöksessä sellaisessa muodossa, että ne ovat selkeästi vertailtavissa suhteessa tulossopimuksessa asetettuihin tavoitteisiin.

Viraston tilinpäätös on esittämistavaltaan pääosin erittäin havainnollinen. Asiakastytyväisyys- ja palvelukuvatutkimusten tulosten raportoinnin osalta valtiovarainministeriö toistaa kuitenkin vuoden 2015 tilinpäätöskannanottoon kirjatun toiveen siitä, että säännöllisesti toistettavien asiakastytyväisyys- ja palvelukuvatutkimusten raportointia kehitettäisiin jatkossa esittämällä vuosittaiset toteumat taulukkoina tai kuvaajana.

4 Toimenpiteet, joihin viraston on tarpeen ryhtyä tuloksellisuuden parantamiseksi

Virasto saavutti vuodelle 2016 asetetut tavoitteet kokonaisuutena arvioiden hyvin.

Viraston toiminnan kulut (Väestörekisterikeskuksen toimintamenomomentti) ovat nousseet edellisten vuosien laskevasta kehityksestä poiketen noin 22 %:lla vuoteen 2015 verrattuna. Vuodelta 2016 vuodelle 2017 siirtynyt viraston toimintamenomomentin määräraha on kuitenkin pysynyt samalla tasolla kuin edellisvuonna eli 5,4 miljoonassa eurossa. Viraston talousnäkymien voidaankin arvioida olevan vakaat.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuutta koskien viraston tulee seurata erityisesti tässä tilinpäätöskannanotossa esiin nostettujen suoriteryhmiä kustannusvastaavuuden kehitystä ja ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin kustannusvastaavuuden parantamiseksi. Syksyllä 2016 on laadittu Väestörekisterikeskuksen maksuasetus vuosille 2017 ja 2018, ja sitä muutetaan seuraavan kerran syksyllä 2018.

Valtiontalouden tarkastusvirasto kiinnitti Väestörekisterikeskuksen vuoden 2016 tilinpäätöksen vuosiyhteenvedossa huomiota aiempien vuosien tavoin Väestörekisterikeskuksen liiketaloudellisen maksullisen toiminnan ylijäämäisyyteen. Väestörekisterikeskuksen on tarpeen kiinnittää huomiota maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuksien toteutumiseen maksuperustelain mukaisesti. Valtion maksuperustelain mukaan julkisoikeudellisesta suoritteesta valtiolle perittävän maksun tulee vastata omakustannusarvoa. Liiketaloudellisten suoritteiden hinnoista päätetään liiketaloudellisin perustein siten, että kokonaiskannattavuus saavutetaan. Tällöin tulee kuitenkin ottaa huomioon mahdollinen määrävä markkina-asema.

Viraston perustehtäviin kuuluvaan väestötietojärjestelmän käytettävyyden varmistamiseen tulee jatkossakin kiinnittää erityistä huomiota. Tässä keskeistä on muun muassa viraston ylläpitosovellusten toimivuus ja yhteensovittaminen muiden viranomaisten järjestelmien kanssa.

Tulevina vuosina viraston tulee kiinnittää erityistä huomiota Kansalliseen palveluarkkitehtuuriohjelmaan liittyen palvelutoiminnan vakiinnuttamiseen ja virastolle asetettavien tavoitteiden saavuttamiseen.

5 Ministeriön toimenpiteet tuloksellisuuden parantamiseksi

Valtiovarainministeriö katsoo, että Väestörekisterikeskuksen vuoden 2016 tilinpäätös ei anna aihetta erityisiin toimenpiteisiin tuloksellisuuden näkökulmasta. Virasto on saavuttanut sille tulossopimuksessa asetetut vaikuttavuus- ja toiminnallisen tehokkuuden sekä tuotoksien ja laadunhallinnan tavoitteet hyvin.

Valtiovarainministeriö seuraa vuoden 2017 alussa voimaan tulleen Väestörekisterikeskuksen suoritteiden maksuista vuosina 2017 ja 2018 annetun valtiovarainministeriön asetuksen vaikutusta Väestörekisterikeskuksen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuteen. Mahdollisista tarvittavista toimenpiteistä kustannusvastaavuuden korjaamiseksi keskustellaan Väestörekisterikeskuksen kanssa ministeriön ja viraston välisessä tulohajausprosessissa. Kustannusvastaavuudessa tapahtuva kehitys otetaan huomioon myös, kun maksuasetusta päivitetään seuraavan kerran syksyllä 2018.

Väestörekisterikeskus saavutti vuonna 2016 osittain Kansallisen palveluarkkitehtuuriohjelmaan liittyvät, tulossopimuksessa asetetut tavoitteet. Kansallisen palveluarkkitehtuuriohjelman mittareita muutettiin vuoden 2017 tulossopimukseen. Uusien mittareiden toimivuutta ja tavoitteiden saavuttamista arvioidaan vuoden 2016 aikana valtiovarainministeriön ja Väestörekisterikeskuksen välisessä tulohajausprosessissa. Mittareiden perusteellinen uudistaminen toteutetaan siirryttäessä hanketyöskentelystä jatkuvaan palveluun vuoden 2018 alussa.

Valtiovarainministeriö tukee Väestörekisterikeskusta käynnissä olevien hankkeiden toteuttamisessa.

Kunta- ja uudistusministeri

Anu Vehviläinen

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Martti Hetemäki

